

Društveni pokreti

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Pravni fakultet

Uvod - Nastanak društvenih pokreta

Čovek nije gospodar istorije na način da bi je jednostavno zloupotrebio za ostvarenje svojih kolektivnih ciljeva, što ne znači da treba odustati od pokušaja da se na njen budući tok i razvoj na najbolji mogući način utiče.

Proces modernizacije i razvoja savremenog sveta je nezaustavljiv, a jedno savremeno društvo je kontinuirano konfrontirano sa činjenicom, da taj proces sa sobom povlači bezbrojne probleme i rizike. Najbolji način da se umanje mnogobrojni rizici savremenog sveta, je projektovanje alternativnih budućnosti. U stvaranju budućih orijentacija vodeću ulogu imaju društveni pokreti koje Turen A. definiše kao: „ ... organizovano kolektivno ponašanje klasnog aktera koji se bori protiv svog klasnog neprijatelja za društveno rukovođenje istoricitetom, unutar jedne konkretne društvene zajednice.“

Prve dve nastale vrste pokreta, radnički pokreti i pokreti za slobodu govora, odnosno demokratski pokreti, predstavljaju takozvane stare ili klasične pokrete, dok su novonastali, moderni društveni pokreti u međuvremenu, u svim sferama savremenog društva zastupljeni; Tako su se, na primer, svojevremeno, unutar institucionalne sfere kapitalizma počeli rađati i radnički pokreti;

Radnički pokreti mogu se okarakterisati kao borbena udruženja, čije su poreklo i polje delovanja povezani sa širenjem kapitalističkih preduzeća. Bez obzira da li su pokreti reformistički ili revolucionarno nastrojani, njihovi su koreni u ekonomskom poretku kapitalizma, a posebno u nastojanju da se postigne defanzivna kontrola nad radnim mestom, putem sindikata i drugih organizacija, kao i da se indirektno utiče na državnu vlast, ili da se na vlast dođe putem socijalističke političke organizacije.

Pokreti za slobodu govora i druga ljudska prava ili drugačije – demokratski pokreti, počeli su se pojavljivati u polju institucionalnog nadzora i administrativne političke kontrole; Oni pored pokreta za političku participaciju uključuju i neke oblike nacionalističkih pokreta, kao pokrete za kolektivna prava.

Pojava, napredak, sve veći broj pristalica i članova, a samim tim i rezultat društvenih pokreta zavisi od njegove sposobnosti da razvije sopstveni interpretacijski okvir koji će moći da „uveri“ kako aktiviste pokreta tako i druge društvene pokrete, a pre svega celokupnu javnost.

Sliku o društvenim pokretima, koju nam je ostavilo industrijsko društvo, glasi: jedna vladavina nameće zakone, verovanje i politički režim isto toliko koliko i ekonomski sistem; narod sve to podnosi, ali se i buni kad je njegov fizički i kulturni opstanak doveden u pitanje. Radnička klasa nije roba u industrijskom društvu, nego je akter istorije, koji pati, bori se, misli; Ona je nemoćan akter koji se suprotstavlja, ali je uvek akter.

1. Razvoj društvenih pokreta

Botomorske tri faze

Po sociologu Botomoru društveni pokreti prolaze u svome razvoju tri osnovne faze:

- prva faza razvoja društvenih pokreta predstavlja jedno efikasno sredstvo da se izrazi težnja za društvenim promenama (to je period borbe za osnovna demokratska prava);
- druga faza nastaje kada dostignuća predstavničke demokratije, opšteg i jednakog prava glasa, slobodnih izbora i drugo, prete da umanje važnost političke akcije mimo formalnog institucionalnog kruga dok
- poslednju, odnosno sadašnju etapu razvoja društvenih pokreta obeležava značajno oživljavanje i pokretanje novih društvenih pokreta, kao manje ili više trajne odlike političkog života u zapadnim demokratijama.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com